

TÁBORSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR BOLECH

Česká mše vánoční „Hej mistře!“

na vánočním koncertu v Divadle Oskara Nedbala Tábor
dne 18.12.2022 od 19.00

Program:

Jakub Jan Ryba: **Česká mše vánoční „Hej mistře!“** pro sóla, smíšený sbor, varhany a orchestr

Diriguje:

Jiří Sycha

Sólisté:

Kateřina Hebelková – soprán
Monika Jägerová – alt
Vincenc Ignác Novotný – tenor
Michal Marhold – bas
Josef Čechtický – varhany

Členové pěveckých sborů:

Domino Tábor, Hlahol – Tábor, Harmonie Planá nad Lužnicí, Chrámový sbor Tábor a Klokoty, Nokturno Sezimovo Ústí

Úvodní slovo:

Petr Vobora

Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční (ed. Vojtěch Spurný)

Jakub Šimon Jan Ryba (1765–1815) patří nepochybně k nejznámějším českým kantorům a zároveň je (poněkud nespravedlivě) vnímán téměř výhradně jako autor jednoho díla, byť obecně známého a oblíbeného. Česká mše vánoční je nejen první kompletní hudební mší v českém jazyce, nýbrž i takřka kanonickým symbolem českých Vánoc. Autor sám za svého života netušil, jakého věhlasu a rozšíření jeho skladba dozná a že bude představovat mj. duchovní podporu národa v dobách nacistické i komunistické diktatury. Obliba Rybovy české mše spočívá zřejmě nikoli jen v její pastorální zpěvnosti, ale i v charakteru spíše jesličkové hry než liturgického díla. Mše takto zněla „ke mši“, jejíž předepsané texty v průběhu hudby kněz sám recitoval.

Skladba se dochovala pouze v opisech s mnoha rozličnými úpravami v instrumentaci, textu, melodii, harmonii i v původním předpisu sóla a sboru. Vydání v zatím nejnovější edici od Vojtěcha Spurného vychází z nejstaršího dochovaného opisu uloženého v Českém muzeu hudby a snaží se o podobu co možná nejbližší předpokládanému originálu. S tím je spojena též průzračná komorní instrumentace, která dává vyniknout mozartovské inspiraci skladby i romantickým názvukům. Snad lépe než velké filharmonické obsazení tak odkazuje Spurného edice k provozování díla na kůru, v jeho nejčistší a nejpůsobivější podobě. Vokální party obsahují sólové i sborové části, sólisté tedy byli zřejmě součástí sboru. V dalším obsazení nacházíme vedle varhan dvoje housle, violu, basové smyčce, flétnu, dva klarinety, dva lesní rohy, trubku a tympány. Ve shodě s interpretační praxí, jež bere ohled též na současné ladění, i s některými dalšími opisy, jsou proti zdrojovému prameni transponovány části Ad Kyrie, Ad Gloria, Ad Credo, Ad Offertorium, Ad Sanctus a Ad Benedictus o celý tón níž.

Vojtěch Spurný (1964) je český dirigent, operní režisér, klavírista, cembalista a hudební pedagog. Vedle mnoha projektů se věnuje autentické interpretaci staré hudby a spolupracuje pravidelně např. s Jihočeskou komorní filharmonií. Navíc se zabývá také editorskou prací, a kromě Rybovy České mše vánoční (ed. 2014) připravil k vydání další díla nejen tohoto autora.

V půlnoční hodinu

**V půlnoční hodinu anděl se zjevuje, radostnou novinu pastýřům zvěstuje
Nebes Pán naplnil sliby své zajisté, Kristus se narodil z matičky přechisté
Pastýři vstávejte pospěšte k Betlému, zprávu tu povězte po cestě každému**

Tichá noc

**Tichá noc, přesvatá noc, v spánku svém dýchá zem,
půlnoc odbila, město šlo spát, zdřímli dávno i pastýři stád,
jen Boží láska, ta bdí, jen Boží láska, ta bdí.**

**Tichá noc, přesvatá noc, náhle v ní jástot zní,
vstávej, lide můj, tmu z očí střes, v městě Betlémě Bůh zrozen dnes,
z lásky se člověkem stal, z lásky se člověkem stal.**

**Tichá noc, přesvatá noc, stín a mráz vůkol nás,
v hloubi srdce však Gloria hřmí, dík, že hříšník se s důvěrou smí
u svaté rodiny hrát, u svaté rodiny hrát.**

Jak jsi krásné neviňátko

**Jak jsi krásné, neviňátko, vprostřed bídy nebožátko.
Před tebou padáme, dary své skládáme.**

**Já ti nesu dvě kozičky, by zahřály tvé nožičky.
Já zas trochu mlíčka, by kvetla tvá líčka.**

**Já ti nesu veselého, beránka ze stáda svého,
s ním si můžeš hrát, libě žertovati.**

**A co mi ti nuzní dáme? Darovat ti co nemáme,
my ti zadudáme, písně zaspíváme.**

**Pastuškové mu dudají, zvuky dud se rozléhají,
slavně dudy dují, všichni prozpěvují.**

Táborský symfonický orchestr Bolech děkuje všem svým partnerům a podporovatelům, bez kterých by to opravdu nešlo:

Město Tábor

Divadlo Oskara Nedbala

Obec Roudná

SIMOPT, s.r.o. Tábor
Vývoj software

Jan a Markéta Kamírovi
z Pacova

JUDr. Jan Vobr
advokát

Jednota, obchodní
družstvo Tábor

BZUCO s.r.o. Tábor
Vstupenkové systémy

eclair design s.r.o.
Tábor
Tvorba webových
stránek na míru

Dana Voštová
Grafika a design

Teodor Buzu
Akademický malíř

Technické zajištění
kulturních akcí

CYKLOTÁBOR s.r.o.

Repro&Grafie Tábor
Tisk vždy, jak ho
potřebujete

IIS Tábor s.r.o.
Ekonomický
informační systém